

351 MUHOS/MUHOSKYLÄ PYHÄKOSKI 3

PERUSTIEDOT

MJ-tyyppi: asuinpaikat
 Tyyppin tarkenne: asuinpainanteet
 Ajoitus: kivikautinen?
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 3422 10 MUHOS
 Koordinaatit: x = 7195 006; y = 3456 025; z = 67,5
 Koordinaattiselite: keskipiste
 Maastomerkintä: ei merkintää
 Pinta-ala: asuinpainanne lähialueineen noin 10x10 metriä
 Etäisyystieto: Muhoksen kirkosta 5 km koilliseen

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Muhos Muhoskylä
 Tila: 14:23 Koskipyhämaa
 Omistaja: Fortum Oyj
 Osoite: PL 1, 00048 FORTUM
 puh. 010 4511, fax 010 45 24595

ARKISTOTIEDOT

Aiemmat tutkimukset/löydöt:
 Jalo Alakärppä & tarkastus 1998
 Janne Ikäheimo

TARKASTUS 2000

Aika: Vesa-Pekka Herva, Janne Ikäheimo & Juha-Pekka Joonas 13.9.2000
 Karttaotteet: 3422 10 MUHOS
 Diat: Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio 23829-23830

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kohde sijaitsee Oulujoen etelärannalla, välittömästi joen ylittävien korkeajännitelinjojen johtokadun itäpuolella, noin 1,5 kilometriä Pyhäkosken voimalaitoksesta itään. Paikalla on pyöreänsoikea asumuspainanne, jonka mitat ovat 9,8x7,7 metriä ja syvyys noin 65 cm.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Kohde sijaitsee Oulujoen etelärannalla, noin 1,5 kilometriä Pyhäkosken voimalaitoksesta itään. Välittömästi kohteesta länteen aukeaa joen ylittävien neljän korkeajännitelinjan laaja johtokatu, jonka raivaamisesta ja rakentamisesta on aikaa vain jokunen vuosi. Kirkkotie -niminen hiekkapohjainen metsäpolku ohittaa kohteen välittömästi sen pohjoispuolelta. Maasto on kuivahkoa hiekkakangasta, jonka puustona on harva keski-ikäinen männikkö. Aluskasvillisuutta hallitsevat puolukka, variksenmarja ja erilaiset sammaleet.

Kohteen kuvaus: Kohteen löysi fil.yo Jalo Alakärppä vuonna 1998 kun hän tarkasti Pyhäkosken voimalaitoksen itäpuolista etelärantaa yhdessä FM Janne Ikäheimon kanssa. Paikalta havaittiin tuolloin asumuspainanne, johon tehdystä koepistosta saatiin löytönä palanutta kiveä. Kun koepistossa näkyi vielä selvä huuhtoutumiskerros, katsottiin evidenssin riittävän osoittamaan kohde esihistorialliseksi asumuspainanteeksi. Asumuspainanne on muodoltaan pyöreänsoikea ja siinä on heikosti erottuva reunavalli. Vallin päältä mitattuna asumuspainanteen koko on 9,8x7,7 metriä ja syvyys 65 cm.

Kohde on koskematon, eikä sitä lähitulevaisuudessa uhkaa mikään akuutti vaara. Painanteen länsipuolella avutuvalla johtokadulla on Kirkkotien molemmin puolin muutama kohta, jotka maastonmuodon perusteella muistuttavat asumuspainanteita. Näihin kohtiin tehdystä koepistoista ei kuitenkaan tehty ainuttakaan löytöä ja yhtä lailla löydötön oli näiltä osin Kirkkotien rikkoma maanpinta. Tällä hetkellä nämä muodostumat vaikuttavat siis luontaisilta.

Luokitusehdotus

Luokka 2. Rauhoitusasteen tarkempi määrittely edellyttää lisätutkimuksia.

Oulussa 13.11.2000

FL Janne Ikäheimo
Amanuenssi
Arkeologian laboratorio
PL 1000
90014 Oulun yliopisto

Kuva 1. Muhos Pyhäkoski 3. Yleiskuva asumuspainanteen sijainnista. Painanne nuolen osoittamassa kohdassa, etualalla "Kirkkotie" ja suurjännitelinjan aukkohakattu johtokatu (Oulun yliopiston arkeologian laboratorion dia 23829, kuva: Juha-Pekka Joonas, suunta 90/360°).

Kuva 2. Muhos Pyhäkoski 3. Pyöreänsiokea asumuspainanne. Painanteen keskellä vetelehtii fil.yo Vesa-Pekka Herva, vallin päällä tieteellistä dokumentaatiota koostaa FL Janne Ikäheimo (Oulun yliopiston arkeologian laboratorion dia 23830, kuva: Juha-Pekka Joonas, suunta 30/360°).